

Generalforsamling 2005

Verksamhetsberättelse / Formandens beretning

På et styrelsesmøde umiddelbart efter sidste års generalforsamling konstituerede styrelsen sig med Allan Tønnesen som formand, Nils Bartholdy som næstformand, Steen Clemmensen som sekretær, Bo Møller som kasserer og Poul Holstein som redaktør.

Aktivitetsniveauet

Der har i årets løb været afholdt fire styrelsesmøder, hvor der er blevet taget stilling til selskabets løbende drift og henvendelser udefra. En af disse henvendelser var fra vor svenske suppleant, Jesper Wasling, som havde stillet en lang række forslag til ændringer i selskabets praksis. Et af styrelsesmøderne var helliget disse forslag, og de gav anledning til en lang og inspirerende drøftelse.

Medlemstal og økonomi

Nedgangen i medlemstallet er glædeligvis standset. Vi har som sidste år 440 medlemmer. De fordeler sig med 196 i Danmark, 105 i Sverige, 71 i Norge, 27 i Finland, 8 i Island og 33 i andre lande. Hvis vi skal se på årsagerne til at den negative udvikling er vendt, kan forklaringen for Sverige og Norges vedkommende være det af de lokale heraldiske foreninger bekendtgjorte tilbud til deres medlemmer om halvt kontingent det første år som medlem af Heraldisk Selskab.

De to sidste år har jeg om økonomien udtalt: Dette kan ikke blive ved med at gå. Og derefter redegjort for præmisserne: Tidsskriftet, som er selskabets hovedaktivitet, har den standard vi ønsker. Vi producerer det så omkostningslavt som det er muligt. Redaktøren arbejder gratis, og der gives ikke honorar til forfatterne af tidsskriftets artikler. Selv styrelsesmøderne afholdes på skift af styrelsesmedlemmerne uden udgifter for selskabet. Alligevel kommer vi hvert år ud med et underskud, som kun har kunnet dækkes ved lån i Skriftfonden.

Sådan ser det også ud på dette års regnskab, men der er lys forude. Tidsskriftet har i alle årene været produceret i Danmark, men fra og med det nummer som er på trapperne – det første hefte i bind 10 – får vi nu selve trykningen udført på et trykkeri i Oslo, hvilket betyder at vi for denne del af processen sparer den kulturdræbende danske MOMS på 25 %. Vi har regnet ud at det vil spare os for noget i retning af 17.000 DKK. Men det bliver altså først til næste år at denne besparelse vil kunne ses på regnskabet. Jeg vil benytte lejligheden til at bringe en varm tak til Hans Cappelen, som utrættelig undersøgte de formelle vanskeligheder og fandt frem til et godt trykkeri.

Men uden tilskud fra en række fonde m.m. vil regnskabet i år ikke have set så positivt ud som det trods alt gør. Vi har fået velkomne tilskud fra Alfred Goods Fond, fra Letterstedtska Föreningen og fra Frederik og Emma Kraghs Mindelegat samt portostøtte fra Bladpuljen, og vi bringer de nævnte fonde vor bedste tak.

Sidste år opfordrede jeg til at medlemmerne af de nationale heraldiske foreninger i Sverige, Norge og Finland i større omfang melder sig ind i Heraldisk Selskab og har slået til lyd for en formaliseret sammenhæng mellem selskabet og de nationale foreninger, og jeg kan oplyse at der i går har fundet et møde sted mellem selskabet og foreningerne om dette punkt. Der blev

dels vedtaget tiltag her og nu, dels nedsat et udvalg med Tom Vadholm som formand, som skal se på mulighederne for en mere formel rekonstruktion af selskabets opbygning af nationale sammenslutninger. Vi overvejer herudover at udvide antallet af styrelsesmedlemmer til styrkelse af de nationale islet.

Men jeg vil endnu en gang kraftigt opfordre medlemmerne til – hver gang man taler med en person der udviser bare lidt interesse for heraldik, at man fortæller om vort gode tidsskrift og foreslår vedkommende at melde sig ind i selskabet. Vi har udarbejdet en ny udgave af hvervefolderen, og den fås foreløbig på dansk, men bør også oversættes til de andre nordiske sprog.

Heraldisk Tidsskrift er som sædvanlig kommet med to hefter med gode og varierede artikler, heriblandt Knud Pranges “Danske våbenskjolde – de første generationer” og Jørgen Heins “Den væbnede arm”. Hertil kommer registret over de sidste fem års artikler. Som sagt er et nyt hefte på vej, det første i bind 10, hvor vi går tilbage til hefter der hver er på 48 sider, men altså stadig sammenlagt 96 sider om året. Hermed har Poul Holstein taget fat på sit 4. bind, og han slår således sin egen rekord som den redaktør af Heraldisk Tidsskrift der har fungeret længst. Vi skylder ham stor tak for hans utrættelige indsats på denne vigtige post. For tidsskriftet er jo vores ansigt udadtil, det der skal få folk til at melde sig ind i vores selskab.

Påtænkte udgivelser

Der er i det forløbne år ikke udgivet nogen af de bøger jeg har omtalt i tidligere beretninger. Det skyldes til dels at forfatterne ikke har færdiggjort dem, men vi håber på snarlige resultater og glæder os til at se dem. Det gælder

1. Peter Kurrild-Klitgaards bog om Heraldiske Mottoer
2. Per Hougaards bog om Symboler i Heraldikken
3. Kaare Sidselruds Våpenrulle for de katolske biskopper og overhyrder i Norden efter reformasjonen
4. Genudgivelsen af Sven Tito Achens Heraldikkens femten Glæder kan ikke siges at høre til kategorien “ikke færdiggjorte manuskripter”, idet bogen første gang udkom i 1978. Vi har arbejdet med en plan om at skulle udgive den i ganske små oplag og til en billig pris. Men vort medlem, Lene Clorius, som har taget sig af sagen, er nu inde på tanken om en egentlig bogudgivelse, og er begyndt at undersøge mulighederne herfor.
5. Endelig vil jeg igen omtale mit eget projekt om en udgivelse af den dansk-norsk-islandske Enevoldsarveregeringsakt fra 1661, det enestående dokument hvorved befolkningerne i de tre lande overdrager al magt til monarken, kong Frederik III. Selve teksten er udgivet flere gange, men aldrig beseglingen. Tilsammen er der formentlig tale om i alt 3000 segl for adel, gejstlighed og borgerskab i de tre lande. Det er et ambitiøst projekt, og vi er ikke begyndt at søge fondsstøtte til det endnu, men vi har foreløbig allieret os med en dansk kapacitet som professor Ditlev Tamm, der har lovet at skrive kapitlet om den statsretlige baggrund. Som sagt involverer hele materialet såvel Danmark som Norge og Island, og det ville være et flot nordisk projekt at kunne præsentere en samlet udgivelse. Men det kræver at også medlemmer i Norge og Island engagerer sig i opgaven. Det kræver forskning, skriftlig udformning af teksten og ikke mindst at der skaffes fondsmidler. Er der nogen der melder sig?

Heraldisk udstilling

Et projekt jeg kunne omtale første gang på sidste års generalforsamling er en kommende permanent udstilling af heraldik og exlibris på det danske herregårdsmuseum Gammel Estrup i Jylland. Vi har nu fået tilsagn fra det ældgamle københavnske skydeselskab om udlån af 20 af selskabets pragtfulde heraldiske skydeskiver fra ca. 1750 og fremefter til formålet. Styrelsen lægger megen vægt på denne aktivitet, der vil kunne give os en god mulighed for at skaffe nye medlemmer, ligesom det var tilfældet med udstillingen på Anneberg i 1996.

Internet-hjemmeside

Som nævnt i sidste års beretning overtog Jesper Wasling posten som Webmaster. Han designede et nyt koncept for hjemmesiden, som vi har megen glæde af. Vi skylder Jesper Wasling stor tak for hans glimrende indsats. Hjemmesiden varetages nu af selskabets sekretær, Steen Clemmensen, der for et halvt år siden har afløst Jesper Wasling som webmaster. Jeg vil herudover nævne en glædelig nyskabelse, nemlig det heraldiske elektroniske nyhedsbrev, som har Ronny Andersen som redaktør, og som foreløbig er udkommet med to numre.

Til slut vil jeg takke alle der har bidraget til selskabets beståen i det forløbne år: styrelsen i alle vore lande, suppleanterne, revisorerne, redaktionsudvalget, forfatterne til tidsskriftets artikler og ikke mindst vore menige medlemmer, hvis interesse for heraldik er det hele vort selskabs virke bygger på.

Med disse ord vil jeg afslutte beretningen.

Allan Tønnesen (formand)